

K Wiadomości Konferencyjne

KibR
KRAJOWA IZBA BIEGŁYCH REWIDENTÓW

JACHRANKA | 4 LISTOPADA 2009 | NR 1

X DOROCZNA KONFERENCJA AUDYTINGU

Szanowni Państwo!

Jak co roku spotykamy się na konferencji, podczas której rozmawiać będziemy o problemach nurtujących środowisko zawodowe biegłych rewidentów i zastanawiać się nad kierunkami rozwoju naszej organizacji.

W tym roku zrobimy to już po raz dziesiąty, co stwarza dodatkową okazję do podsumowania dotychczasowych osiągnięć funkcjonowania naszego zawodu. Tematem wiodącym jubileuszowej konferencji jest znaczenie i miejsce rewizji finansowej w obrocie gospodarczym.

Od ostatniego naszego spotkania wiele się w funkcjonowaniu zawodu biegłego rewidenta zmieniło. Najistotniejsze zapewne jest to, że 7 maja 2009 roku polski parlament uchwalił ustawę o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym. Podczas obrad nie unikniemy na pewno debaty na temat tego dokumentu – z formalnego punktu widzenia, ale i w świetle praktycznego jego stosowania w ciągu tych kilku miesięcy. Rozmawiać też będziemy o wyzwaniach, jakie ustawa niesie dla biegłych rewidentów i podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych.

Dziesiąta, jubileuszowa Konferencja jest doskonałą okazją do dyskusji nad rozwojem samorządu zawodowego, a fakt jubileuszu – do złożenia wyrazów uznania dla tych wszystkich, którzy przyczynili się do jej organizacji oraz wnieśli istotny wkład w rozwój zawodu biegłego rewidenta w Polsce. Wierzę, że tak jak w poprzednich latach będzie to doskonała okazja do pogłębiania znajomości, zacieśniania przyjaźni, wymiany poglądów, a przede wszystkim integracji środowiska biegłych rewidentów w interesie naszej profesji – zawodu zaufania publicznego.

Życzę Państwu miłego pobytu w Jachrance, owocnych obrad oraz wielu chwil relaksu i odpoczynku od codziennych obowiązków.

*Z wyrazami szacunku
Adam Kęsik*

Spotykamy się już po raz dziesiąty!

Biegli rewidentzi – szkolili się od początku, od kiedy powstał ten zawód. Jednak nie od razu odbywało się to w usystematyzowany sposób. Proces transformacji polskiej gospodarki z modelu nakazowego do rynkowego postawił przed środowiskiem szczególne wyzwania. Jedną z odpowiedzi na nie była idea organizowania konferencji o charakterze naukowym, a jednocześnie praktycznym, poświęconych sprawozdawczości finansowej i rewizji finansowej. Dość szybko okazało się, że propozycja trafiła w oczekiwania ludzi wykonujących ten zawód i coroczne konferencje audytingu weszły na stałe do życia biegłych rewidentów w Polsce.

Zdecydowana większość osób biorących udział w tych spotkaniach to praktycy wykonujący zawód w polskich podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych i w dużych międzynarodowych firmach. Tradycyjnie w konferencjach biorą też udział przedstawiciele uczelni ekonomicznych, gdzie prowadzone są prace badawcze dotyczące rewizji finansowej.

Konferencje audytingu są jedynym ogólnopolskim miejscem spotkań biegłych rewidentów. Tu powstają kontakty międzypokoleniowe. Są one również doskonałym forum refleksji, integrującym teoretyków z praktykami.

Waldemar Pawlak otworzy konferencję

Chcąc podkreślić szczególny charakter konferencji, prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów zwrócił się do wicepremiera, ministra gospodarki z prośbą o objęcie jej honorowym patronatem. Waldemar Pawlak przychylił się do tej prośby, a podczas spotkania 16 października br. z Marią Rzepnikowską, wiceprezes KRBR zgodził się też na otwarcie konferencji.

Relacja ze spotkania z wicepremierem str. 3

Biegli rewidentzi w służbie gospodarki

Znaczenie badania sprawozdań w zarządzaniu firmą, rewizja finansowa jako potwierdzenie wiarygodności sprawozdawczości finansowej – to tylko niektóre przykłady tematów referatów, pokazujące główne nurty rozważań podczas X Konferencji Audytingu. Ale kilka innych wystąpień poświęconych będzie również roli, jaką biegli rewidentzi mogą odegrać w walce ze skutkami obecnego kryzysu.

Więcej o referatach na str. 6–11

Komitet organizacyjny X Dorocznej Konferencji Audytingu

1. **Dr Jadwiga Szafraniec** – przewodnicząca Komitetu, wiceprezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów
2. **Dr Danuta Krzywda**, członek Krajowej Rady Biegłych Rewidentów
3. **Aleksandra Smejda-Rosłonec**, dyrektor Biura Krajowej Izby Biegłych Rewidentów

Program Konferencji

4 listopada 2009 r. – dzień I (środa)

- od 11.00
Rejestracja uczestników konferencji
- 13.00 – 14.00
Obiad
- 14.40 – 16.00
Powitanie gości i uczestników konferencji

– Adam Kęsik,
Prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów
Otwarcie konferencji – Waldemar Pawlak,
Wiceprezes Rady Ministrów,
Minister Gospodarki
Wystąpienia zaproszonych gości
16.00 – 16.30
Przerwa na kawę

- 16.30 – 18.00
Otwarcie obrad plenarnych
– przewodniczy **Maria Rzepnikowska**
Prof. Arnold Schilder (IAASB, IFAC)
Rola rewizji finansowej w utrzymywaniu stabilności gospodarczej oraz działania IAASB
- 18.00 **Kolacja**
- 20.30 **Gala Jubileuszowa**

5 listopada 2009 r. – dzień II (czwartek)

- 9.00 – 10.30
Sesja plenarna I
– przewodniczy **Grzegorz Skrzyszewski**
Hans van Damme (FEE)
Europa: 7 kluczowych celów na 5 decyzyjnych lat
prof. Aldona Kamela-Sowińska
Audyt śledczy - konieczność czy wymysł?
David Cairns (Bank Światowy)
Sprawozdawczość finansowa: nauka płynąca z kryzysu finansowego
Martin Hagen (ICAEW)
Wypracowanie wspólnej odpowiedzi na światowy plan gospodarczy
Philip Johnson (FEE)
Zmiany dla profesji biegłych rewidentów – jaki będą miały wpływ na gospodarkę?
- 10.30– 11.00 **Przerwa na kawę**
- 11.00 – 13.00
Sesja plenarna II
– przewodniczy **Wacław Nitka**
Karolina Majewska (KE)
Prace unijne w zakresie rewizji finansowej
Xavier Aubry (CNCC/OEC)
Zawód księgowy w trudnej sytuacji gospodarczej: większa przejrzystość i odpowiedzialność dla biegłych rewidentów
dr Martin Manuzi (ICAEW)
Czy istnieje przyszłość dla sprawozdawczości i rewizji finansowej małych i średnich przedsiębiorstw
Jiří Ficbauer (KACR)
Doświadczenia związane z nową ustawą o biegłych rewidentach
dr Steve Priddy (ACCA)
Wpływ kryzysu finansowego na badanie sprawozdań finansowych

Krzysztof Wiśniewski (wystąpienie sponsorowane – PWPW S.A.)
Faktura elektroniczna - aspekty prawne oraz funkcjonalność systemu eFaktura

- 13.00 – 14.00
Obiad
- 14.00 – 16.00
Sesja plenarna III
– przewodniczy **dr Jadwiga Szafraniec**
Marcin Diakonowicz
Audyt finansowy - tylko wymóg prawny czy źródło wartości dodanej i ukryte źródło rozwoju spółki?
Krzysztof Burnos
Nowe usługi biegłych rewidentów - Alternatywa dla badań sprawozdań finansowych
prof. Marin Toma (CECCAR)
Pozytywne i negatywne aspekty nowych regulacji w zakresie rewizji finansowej w Rumunii
Wolfgang Stegmann (DATEV eG)
Praktyczna ocena przydatności rewizji finansowej - najważniejsze wyzwania dla polskiego rynku w porównaniu z doświadczeniami europejskimi
Viktoriya Lisina (AAU)
System kontroli jakości usług rewizji finansowej na Ukrainie jako czynnik przewyższenia kryzysu finansowego
Maciej Krajewski (wystąpienie sponsorowane – Wolters Kluwer Polska)
Rola baz informacji prawnej w działalności biegłego rewidenta. Zastosowanie Vademecum Biegłego Rewidenta w kancelarii audytorskiej
- 16.00– 16.30 **Przerwa na kawę**
- 16.30 – 18.00
OBRADY W SEKCJACH
SEKCJA I
Rewizja finansowa a wiarygodność sprawozdań finansowych
– przewodniczy **Maciej Ostrowski**

dr Joanna Wielgórska-Leszczyńska
Przydatność efektów badania sprawozdań finansowych
prof. Tadeusz Dudycz,
prof. Mirosław Hamrol,
prof. Wanda Skoczylas
Wykorzystanie wskaźników sektorowych w ocenie sytuacji finansowej przedsiębiorstwa
Józef Dudek
Wymuszona nierzetelność biegłego rewidenta
dr Kazimierz Grygutis, Wojciech Pietrowski
Rewizja finansowa jako potwierdzenie wiarygodności sprawozdawczości finansowej
prof. Józef Kolonko, Andrzej Młynarczyk
Losowość nieprawidłowości w sprawozdaniach finansowych spółek handlowych
SEKCJA II
Kryzys gospodarczy a procedury badania sprawozdań finansowych
– przewodniczy **dr Władysław Fałowski**
Barbara Misterska-Dragan
Kryzys gospodarczy a ryzyko badania sprawozdań finansowych spółek publicznych w Polsce
Justyna B. Zakrzewska
Kto przetrwa kryzys gospodarczy – rozważania o wpływie kryzysu na firmy audytorskie
Michał Dziewięcki
Sprawozdania finansowe oparte o szacunek i subiektywną wartość godziwą a rola audytu w poprawie bezpieczeństwa obrotu gospodarczego
Alina Barcikowska
Jakie cechy rewizji finansowej i innych usług atestacyjnych zapewniają jej przydatność w obrocie gospodarczym
Ewa Sobińska
Jakość badania sprawozdania finansowego jest trudna do oceny przez strony trzecie- 20.00 **Uroczysta kolacja**

Wicepremier Waldemar Pawlak przyjął Marię Rzepnikowską, wiceprezes KRBR

Waldemar Pawlak, wicepremier i minister gospodarki przyjął 16 października po południu w swoim gabinecie Marię Rzepnikowską, wiceprezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów. Tematem spotkania była Jubileuszowa Doroczna X Konferencja Audytingu.

W specjalnym liście przekazanym przez Marię Rzepnikowską, wicepremier Pawlak został poproszony, w imieniu KRBR i całego środowiska biegłych rewidentów, o otwarcie Konferencji.

Podczas spotkania z wicepremierem omówiono tematykę obrad, skupiając się szczególnie na zagadnieniach dostosowywania polskich standardów rewizji finansowej do wymogów międzynarodowych. Wicepremier został także poinformowany o programie konferencji i dotychczasowym dorobku tego typu spotkań. Rozmawiano również o problemach środowiska biegłych rewidentów oraz o roli podobnych spotkań w tym procesie.

W maju tego roku, gdy przystępowano do opracowywania założeń jubileuszowego spotkania polskich biegłych rewidentów, chcąc podkreślić jego szczególny charakter Adam Kęsik, prezes KRBR zwrócił się do wicepremiera, ministra gospodarki z prośbą o objęcie tegorocznej konferencji honorowym patronatem. 14 lipca Waldemar Pawlak przychylił się do tej prośby obejmując oficjalnie honorowym patronatem Jubileuszową Doroczną X Konferencję Audytingu.

Przyjazd wicepremiera Waldemara Pawlaka do Jachranki i oficjalne otwarcie konferencji jest przewidziane 4 listopada, około godziny 14.40.

Dziennikarze pytają, jak biegli rewidentzi mogą zapobiegać kryzysom gospodarczym

Przygotowania do Dorocznej Konferencji Audytingu to także doskonała okazja do zainteresowania tą problematyką mediów. Dlatego też w przeddzień tegorocznej konferencji w Krajowej Izbie Biegłych Rewidentów zorganizowane zostało spotkanie przedstawicieli jej kierownictwa z dziennikarzami.

Prezes Adam Kęsik oraz dwie jego zastępczynie, Maria Rzepnikowska i Jadwiga Szafraniec, poinformowali o programie konferencji i jej najważniejszych celach, ale w tym kontekście mówiono też o generalnych problemach związanych z działalnością biegłych rewidentów. M.in. o przemianach, jakie czekają ten zawód w przyszłości. W tej dziedzinie, jak mówi prezes Kęsik, najważniejsze będą zmiany konieczne do wprowadzenia w związku z trwającym jeszcze kryzysem finansowym na świecie. *Zaczęły się one już parę lat temu, po słynnej aferze Enronu, której jedną z przyczyn była tzw. kreatywna księgowość* – mówi Maria Rzepnikowska. Wiceprezes KRBR poinformowała, że skutkiem tamtych doświadczeń jest m.in. wzmocnienie roli rewizji finansowej

w działalności firm, ale także zwiększenie zakresu kontroli nad pracą biegłych rewidentów. – *To niestety nie zapobiegło następnemu kryzysowi, który dotknął już nie jednej firmy ale całej światowej gospodarki* – mówi Maria Rzepnikowska.

Dziennikarzy interesowało, jak księgowi i biegli rewidentzi powinni działać, by zapobiegać kryzysom. Zdaniem Jadwigi Szafraniec, w skali mikro potrafią oni nieźle diagnozować sytuację firm i wskazywać pojawiające się w nich zagrożenia. Gorzej jest z sygnalizowaniem systemowych problemów, dotyczących wielu firm, a nawet całej gospodarki. I ta właśnie sfera będzie – zdaniem kierownictwa KIBR – podlegać w przyszłości największym zmianom.

Jak mówi Maria Rzepnikowska, zawód biegłego rewidenta czeka w najbliższych latach wręcz rewolucja. Prace trwające obecnie na forum Unii Europejskiej zmierzają m.in. do tego, by obowiązkiem samorządów biegłych rewidentów w poszczególnych krajach było przygotowywanie okresowych raportów sygnalizujących niebezpieczne zjawiska zachodzące w gospodarce.

Wahaniom koniunkturalnym w gospodarce raczej to nie zapobiegnie, ale może znacząco ograniczać skutki kryzysów – uważa Adam Kęsik.

– *Gdyby udało się to osiągnąć, to byłby dobry efekt pracy pro bono biegłych rewidentów* – dodaje prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów.

Spotkanie prasowe w siedzibie KIBR

W TV rozmowa o małych firmach

Dyskutowana obecnie na forum Unii Europejskiej idea objęcia w pewnym stopniu audytem także małych i średnich firm, była tematem wywiadu udzielonego we wtorek 3 listopada po południu przez prezesa KRBR w TV Biznes.

Prowadzącego rozmowę red. Andrzeja Nierychło interesowało, czy jest to przedmiotem sporów, jako rozwiązanie prowadzące do wydłużenia listy formalno-prawnych zobowiązań firm. Adam Kęsik przyznał, że może to wywoływać w kregach małego i średniego biznesu pewne obawy, ale podkreślił, że intencją samorządu biegłych rewidentów nie jest wprowadzanie w tej dziedzinie jakichkolwiek twardych obowiązków. – *Chcemy raczej przekonywać, że usługa przypominająca badanie sprawozdań w dużych spółkach, ale o węższym zakresie i tańsza, byłaby także dla mniejszych firm interesująca. Szczególnie jako analiza ich kondycji ekonomicznej, która doskonale mogłaby uwiarygodnić je w relacjach z bankami, firmami leasingowymi, czy po prostu z partnerami handlowymi. Jestem przekonany, że uznanie dla przydatności takich informacji będzie narastać* – mówił Adam Kęsik w TV Biznes.

We wtorek w godzinach wieczornych prezes KRBR był także gościem TVN CNBC Biznes.

6 listopada 2009 r. – dzień III (piątek)

- 9.30 – 11.30
Sesja plenarna IV – Dyskusja panelowa
– przewodniczy **Andrzej S. Nartowski**
Prezes Polskiego Instytutu Dyrektorów
Rewizja finansowa – wyzwania i oczekiwania
- 11.30 – 12.00
Podsumowanie merytoryczne konferencji
– **dr Jadwiga Szafraniec**
Przewodnicząca Komisji ds. szkoleń
Zakończenie konferencji - Adam Kęsik,
Prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów
- 12.00 – 13.00 **Obiad**

Zaliczenie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego

Zgodnie z uchwałą KRBR nr 567/22/2009 z dnia 17 marca 2009 r. w sprawie uzupełnienia tematyki obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów w roku 2009, udział w konferencji jest spełnieniem obowiązku doskonalenia zawodowego z zakresu jednego modułu z bloku tematycznego: Rewizja Finansowa.

Warunkiem otrzymania zaświadczenia o udziale w szkoleniu jest złożenie podpisu na listach obecności każdego dnia konferencji.

Listy wyłożone będą w recepcji Biura KIBR:
4 listopada 2009 r. w godz. 11:00 – 14:00
5 listopada 2009 r. w godz. 8:00 – 9:00

Wydawanie zaświadczeń:
6 listopada 2009 r. w godz. 8:30 – 11:00

W przypadku wydania zaświadczenia, Biuro KIBR automatycznie dokona adnotacji o zaliczeniu szkolenia.

Goście X Konferencji Audytingu

Arnold Schilder - IAASB, IFAC

Chairman of the International Auditing and Assurance Standards Board, International Federation of Accountants

Przewodniczący Rady Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych, Międzynarodowa Federacja Księgowych

Temat wystąpienia:

„The Role of Audit in Maintaining Economic Stability and IAASB Update”

„Rola rewizji finansowej w utrzymaniu stabilności gospodarczej oraz działania IAASB”

Hans van Damme - FEE

President of the Federation of European Accountants

Prezes Federacji Europejskich Księgowych

Temat wystąpienia:

„Europe: 7 key objectives for 5 decisive years”

„Europa: 7 kluczowych celów na 5 decyzyjnych lat”

Federacja Europejskich Księgowych (FEE) jest organizacją reprezentującą profesję księgowych w Europie. W skład FEE wchodzi 43 zawodowe instytuty księgowych i biegłych rewidentów z 32 krajów europejskich i trzech członków EFTA. FEE reprezentuje łącznie ponad 500 tys. księgowych w Europie. FEE rozpoczęła działalność 1 stycznia 1987 r. przejmując obowiązki wykonywane wcześniej przez Unię Europejską Ekspertów Księgowych, Ekonomistów i Finansistów (UEC) oraz Grupy Edukacji Ekspertów Księgowych (Groupe d'Etudes). Obie organizacje działały odpowiednio od 1951 r. i 1961 r.

Międzynarodowa Federacja Księgowych (IFAC) jest światową organizacją zawodową księgowych. Została założona w 1977 roku a jej misją jest „służenie interesowi publicznemu, wzmacnianie rangi zawodu księgowych oraz wpływanie na rozwój silnych gospodarek na całym świecie poprzez tworzenie i promowanie przestrzegania wysokiej jakości zawodowych standardów, ułatwianie międzynarodowej spójności takich standardów oraz wypowiadanie się na temat zagadnień będących przedmiotem zainteresowania publicznego, w przypadku których wiedza w tym zawodzie jest najbardziej przydatna.”

David Cairns - Bank Światowy

Expert, Assessment and Advisory Group, The World Bank Centre for Financial Reporting Reform in Vienna.

Ekspert, Grupa doradcza i szacunkowa, Centrum Banku Światowego ds. reformy sprawozdawczości finansowej w Wiedniu.

Temat wystąpienia:

„Financial reporting: lessons from the financial crisis”.

„Sprawozdawczość finansowa: nauka płynąca z kryzysu finansowego”

Martin Hagen - ICAEW, Wielka Brytania

President of the Institute of Chartered Accountants in England and Wales (ICAEW).

Prezes Instytutu Biegłych Rewidentów Anglii i Walii (ICAEW).

Temat wystąpienia:

„Working together to respond to the global economic agenda”.

„Wypracowanie wspólnej odpowiedzi na światowy plan gospodarczy”

Philip Johnson - FEE

Deputy President of the Federation of European Accountants (FEE), Chairman of the FEE Auditing Working Party.

Zastępca prezesa Federacji Europejskich Księgowych (FEE), przewodniczący Grupy roboczej FEE ds. rewizji finansowej.

Temat wystąpienia:

„Changes for the audit profession - what impact will they have on the economy?”.

„Zmiany dla profesji biegłych rewidentów – jaki będą miały wpływ na gospodarkę?”

Karolina Majewska - Komisja Europejska

Policy Officer, Unit F4 Auditing, European Commission. Urzędnik Komisji Europejskiej, Wydział Rewizji Finansowej.

Temat wystąpienia:

„European developments in auditing”.

„Prace unijne w zakresie rewizji finansowej”

Xavier Aubry - CNCC/OEC, Francja

Vice-President of the High Council of French National Organisation of Practising Accountants (CSOEC), President of the Commission of International Cooperation Projects of French National Organisation of Statutory Auditors (CNCC) and French National Organisation of Practising Accountants (OEC).

Wiceprezes Wyższej Rady Organizacji Ekspertów Księgowych we Francji (CSOEC), prezes Komisji ds. projektów współpracy międzynarodowej Krajowego Stowarzyszenia Biegłych Rewidentów we Francji (CNCC) i Organizacji Ekspertów Księgowych we Francji (OEC).

Temat wystąpienia:

„The accountancy profession in a troubled economy: more transparency and responsibility for auditors”.

„Zawód księgowego w trudnej sytuacji gospodarczej: większa przejrzystość i odpowiedzialność dla biegłych rewidentów”

Martin Manuzi - ICAEW, Wielka Brytania

Director of the European Office of the Institute of Chartered Accountants in England and Wales (ICAEW), Head of European Affairs.

Dyrektor Biura Europejskiego Instytutu Biegłych Rewidentów Anglii i Walii (ICAEW) w Brukseli, szef ds. unijnych.

Temat wystąpienia:

„Is there a future for SME reporting and auditing?”.

„Czy istnieje przyszłość dla sprawozdawczości i rewizji finansowej małych i średnich przedsiębiorstw?”

Jiří Fiebauer - KACR, Czechy

Member of the Executive Council of the Chamber of Auditors of the Czech Republic (KACR), Chairman of the KACR Committee for Solving Professional Topics, member of the Public Oversight Council in the Czech Republic.

Członek Rady w Izbie Biegłych Rewidentów Republiki Czeskiej (KACR), przewodniczący Komisji ds. rozwiązywania kwestii zawodowych, członek Rady Organu Nadzoru Publicznego w Republice Czeskiej.

Temat wystąpienia:

„Experience with the New Act on Auditors”.

„Doświadczenia związane z nową ustawą o biegłych rewidentach”.

Steve Priddy - ACCA

Director of Technical Policy and Research, Association of Chartered Certified Accountants (ACCA).

Dyrektor ds. badań i polityki technicznej, Stowarzyszenie Licencjonowanych Certyfikowanych Księgowych (ACCA).

Temat wystąpienia:

„The influence of the financial crisis on audits of financial statements”.

„Wpływ kryzysu finansowego na badanie sprawozdań finansowych”

Marin Toma - CECCAR, Rumunia

President of the Body of Expert and Licensed Accountants of Romania (CECCAR).

Prezes Organizacji Ekspertów i Licencjonowanych Księgowych Rumunii (CECCAR).

Temat wystąpienia:

„Positive and negative aspects of the new regulations regarding audit in Romania”.

„Pozytywne i negatywne aspekty nowych regulacji w zakresie rewizji finansowej w Rumunii”.

Wolfgang Stegmann - DATEV eG, Niemcy

Vice-Chairman of the Executive Board, DATEV eG. Wiceprzewodniczący Zarządu DATEV eG.

Temat wystąpienia:

„Performance appraisal of AUDIT in practice – the main challenges for the Polish market compared to the experiences in other European countries”

„Praktyczna ocena przydatności rewizji finansowej – najważniejsze wyzwania dla polskiego rynku w porównaniu z doświadczeniami na rynkach europejskich”

Viktoriya Lisina - AAU, Ukraina

Vice-President of the Auditors' Association of Ukraine (AAU). Wiceprezes Stowarzyszenia Biegłych Rewidentów Ukrainy (AAU).

Temat wystąpienia:

„The System of Quality Control of Audit Services in Ukraine as a Factor of overcoming the Financial Crisis”.

„System kontroli jakości usług rewizji finansowej na Ukrainie jako czynnik przezwyciężenia kryzysu finansowego”

Delegacje zagraniczne Sesje konferencji poprowadzą

IFAC (Międzynarodowa Federacja Księgowych)

Arnold Schilder – przewodniczący Rady Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (IAASB)

FEE (Federacja Europejskich Księgowych)

Hans van Damme – prezes
Philip Johnson – zastępca prezesa
Jacques Potdevin – prezes w latach 2007-2008

Komisja Europejska

Karolina Majewska – Wydział Rewizji Finansowej

Bank Światowy

David Cairns – ekspert, Grupa doradcza i szacunkowa, Centrum Banku Światowego ds. reformy sprawozdawczości finansowej w Wiedniu
Iwona Warzecha – starszy specjalista ds. zarządzania finansowego w Warszawie

ACCA (Stowarzyszenie Licencjonowanych Certyfikowanych Księgowych)

Steve Priddy – dyrektor ds. badań i polityki technicznej
Roger Acton – dyrektor na Europę
Małgorzata Sawicka – szef ACCA na Polskę

Azerbejdżan

Sabuhi Gulmammadov – szef Centrum ds. badań naukowych i szkoleń Izby Biegłych Rewidentów Republiki Azerbejdżanu (CAAR)

Bułgaria

Boyko Kostov, **Velichka Todorova**, **Katia Dragiiska** - członkowie Zarządu Instytutu Dyplomowanych Biegłych Rewidentów w Bułgarii (ICPA)

Czechy

Jiří Fiebauer – członek Rady Biegłych Rewidentów Republiki Czeskiej (KACR), przewodniczący Komisji ds. rozwiązywania kwestii zawodowych, członek Rady Organu Nadzoru Publicznego w Republice Czeskiej

Francja

Xavier Aubry – wiceprezes Wyższej Rady Organizacji Ekspertów Księgowych we Francji (CSOEC), prezes Komisji ds. projektów współpracy międzynarodowej Krajowego Stowarzyszenia Biegłych Rewidentów we Francji (CNCC) i Organizacji Ekspertów Księgowych we Francji (OEC)
Brigitte Guillebert – dyrektor, członek zarządu Krajowego Stowarzyszenia Biegłych Rewidentów we Francji (CNCC)

Niemcy

Wolfgang Stegmann – wiceprzewodniczący zarządu DATEV eG
Stefan Kukla – członek zarządu, dyrektor ds. rynków międzynarodowych DATEV eG

Rumunia

CECCAR – Organizacja Ekspertów i Licencjonowanych Księgowych Rumunii

Marin Toma – prezes
Mariana Tudose – przewodnicząca Oddziału Regionalnego w Brasov
Cristina Erdelyi – dyrektor ds. współpracy międzynarodowej

CAFR – Izba Rewidentów Finansowych Rumunii

Ion Mihăilescu – prezes
Adriana Cosa – specjalista ds. relacji międzynarodowych

Słowacja

Ondrej Balaz – prezes Słowackiej Izby Biegłych Rewidentów (SKAU)

Ukraina

AAU – Stowarzyszenie Biegłych Rewidentów Ukrainy
Viktoriya Lisina – wiceprezes

UFPPA – Ukraińska Federacja Profesjonalnych Księgowych i Biegłych Rewidentów
Dmytro Oleksienko – członek zarządu

Wielka Brytania

Martin Hagen – prezes Instytutu Biegłych Rewidentów Anglii i Walii (ICAEW)
Martin Manuzi – dyrektor, Biuro Europejskie Instytutu Biegłych Rewidentów Anglii i Walii (ICAEW) w Brukseli, szef ds. unijnych

Włochy

Stefano Marchese – wiceprezes Federacji Europejskich Księgowych (FEE), członek zarządu Włoskiego Instytutu Księgowych i Biegłych Rewidentów (CNDCEC)

Maria Rzepnikowska

Biegły rewident, prezes zarządu Deloitte Audit sp. z o.o. Jest absolwentką Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego. Ukończyła również studia podyplomowe z zakresu finansów i rachunkowości na tym samym wydziale. Maria Rzepnikowska posiada ponad 25-letnie doświadczenie w dziedzinie księgowości i rewizji finansowej. Ma znaczące osiągnięcia w zakresie metodologii prowadzenia badań sprawozdań finansowych. Jest autorem szeregu publikacji z zakresu rachunkowości. Występuje w instytucjach rządowych jako ekspert z dziedziny rachunkowości dla zespołów przygotowujących lub opiniujących zmiany w przepisach prawa.

W latach 1992-1995 była członkiem zarządu Regionalnego Oddziału Krajowej Izby Biegłych Rewidentów w Łodzi. Obecnie pełni funkcję wiceprezesa Krajowej Rady Biegłych Rewidentów. Reprezentuje Krajową Izbę Biegłych Rewidentów w Radzie Federacji Europejskich Księgowych – FEE. Jest członkiem Komisji Nadzoru Audytowego.

Grzegorz Skrzyszewski

Biegły rewident, wiceprezes KRBR oraz członek zarządu Regionalnego Oddziału Krajowej Izby Biegłych Rewidentów w Warszawie. Absolwent Uniwersytetu Gdańskiego, dyplomowany biegły księgowy od 1988 roku. W 1989 r. rozpoczął pracę w firmie Moore Stephens w Warszawie, jako pierwszy dyplomowany biegły księgowy w niej zatrudniony. Od 1991 roku do chwili obecnej pracuje w firmach audytorskich Coopers&Lybrand i PricewaterhouseCoopers, ostatnio na stanowisku dyrektora - członka zarządu, gdzie odpowiada za przeprowadzanie badań sprawozdań finansowych przedsiębiorstw przemysłowych. Od 18 lat bada sprawozdania finansowe według Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej największych polskich przedsiębiorstw. Od 1999 roku prowadzi wykłady z zakresu Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej w ramach szkolenia obligatoryjnego dla biegłych rewidentów.

Wacław Nitka

Biegły rewident od 1992 r. Posiada wieloletnie doświadczenie w księgowości i rewizji finansowej. W trakcie swojej kariery zajmował kierownicze stanowiska w służbach finansowo-księgowych pełniąc funkcje głównego księgowego i dyrektora finansowego. Od 1996 roku pracuje w spółce Deloitte Audit, obecnie na stanowisku dyrektora. Odpowiada za badanie sprawozdań finansowych przygotowanych zgodnie z polskimi standardami rachunkowości oraz Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej. W poprzedniej kadencji był członkiem komisji rewizyjnej Regionalnego Oddziału KIBR w Gdańsku oraz członkiem Komisji KRBR ds. standardów rewizji finansowej i norm wykonywania zawodu. Od czerwca 2007 r. jest członkiem Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz członkiem Komisji ds. standardów rewizji finansowej.

Jadwiga Szafraniec

Biegły rewident, wiceprezes KRBR. Absolwentka Wyższej Szkoły Ekonomicznej we Wrocławiu. W 1974 r. uzyskała tytuł doktora nauk ekonomicznych. Od roku 1992 jest przewodniczącą zarządu Regionalnego Oddziału KIBR we Wrocławiu, a od 1995 r. członkiem Krajowej Rady Biegłych Rewidentów. W latach 1999-2003 była zastępcą prezesa KRBR (od 2007 r. pełni ponownie funkcję wiceprezesa KRBR). W latach 2002-2004 była członkiem powołanego przez ministra finansów Komitetu Standardów Rachunkowości. Jest cenionym wykładowcą z zakresu rachunkowości, rewizji finansowej oraz kontroli wewnętrznej. W praktyce gospodarczej uczestniczy jako biegły rewident badający spółki prawa handlowego, spółki Skarbu Państwa oraz instytucje finansowe.

Maciej Ostrowski

Biegły rewident, absolwent Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. Przez 15 lat zdobywał doświadczenie zawodowe na stanowisku głównego księgowego w przedsiębiorstwie budowlanym. Od 1992 r. jest prezesem zarządu firmy audytorskiej - Wielkopolskiego Centrum Audytorsko - Księgowego sp. z o.o. w Poznaniu. Od 1995 r. przewodniczący zarządu Regionalnego Oddziału Krajowej Izby Biegłych Rewidentów w Poznaniu. Od 1999 r. członek Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, trzecią kadencję jako jej sekretarz. Jest wykładowcą rachunkowości w prywatnej szkole wyższej oraz na szkoleniach dla biegłych rewidentów. Każdego roku bada kilka sprawozdań finansowych oraz weryfikuje badania przeprowadzane przez innych biegłych rewidentów.

Władysław Fałowski

Biegły rewident, absolwent Wyższej Szkoły Ekonomicznej we Wrocławiu. Nauczyciel akademicki w tej uczelni (obecnie Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu), od 1976 r. doktor nauk ekonomicznych. Jest prezesem Kancelarii Biegłych Rewidentów spółka z o. o. we Wrocławiu. Trzecią kadencję jest członkiem Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, od dwóch kadencji pełni funkcję skarbnika KRBR, wcześniej był m.in. przewodniczącym Komisji ds. etyki. Corocznie bada kilka sprawozdań finansowych podmiotów gospodarczych i weryfikuje badania innych biegłych rewidentów. Jest wykładowcą na szkoleniach dla biegłych rewidentów oraz kieruje aplikacjami kandydatów na biegłych rewidentów.

Andrzej S. Nartowski

Prezes Polskiego Instytutu Dyrektorów. Wydawca i redaktor naczelny kwartalnika „Przegląd Corporate Governance”. Prawnik z doświadczeniem w organach spółek handlowych. Publicysta, laureat nagród za publicystykę międzynarodową i ekonomiczną.

Autorzy wystąpień i ich referaty

ALDONA KAMELA-SOWIŃSKA

Rektor Wyższej Szkoły Handlu i Rachunkowości w Poznaniu, wiceprzewodnicząca Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, profesor zwyczajny Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, ekspert gospodarczy Business Centre Club, przewodnicząca Komisji do spraw Współpracy z Zagranicą w Stowarzyszeniu Księgowych w Polsce. Od stycznia 2009 roku nominowana na trzyletnią kadencję na członka Komitetu do spraw Krajów Rozwijających się przy Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC). Była między innymi wiceprezesem Stowarzyszenia Księgowych w Polsce oraz ministrem Skarbu Państwa w rządzie Jerzego Buzka. Jest autorką ponad 150 publikacji naukowych, w tym sześciu książek z obszaru rachunkowości. Wielokrotnie nagradzana za pracę naukową. W 2006 roku została odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz uhonorowana godnością „Lidera Pracy Organizacyjnej” i Honorową Statuetką Hipolita.

AUDYT ŚLEDZCZY – KONIECZNOŚĆ CZY WYMYŚL?

Problematyka oszustw, korupcji, braku etyki w biznesie niezmiennie króluje w nagłówkach gazet, a wszystkie te elementy mogą mieć nie tylko wpływ na reputację organizacji, ale przede wszystkim na jej finanse. Oszustwo, często odkryte zupełnie przypadkowo, to strata pieniędzy, niejednokrotnie dorobku i opinii firmy – jako ukryty wróg atakuje zarówno konta bankowe, jak i zdolność organizacji do przetrwania i zachowania jego efektów. Istotne jest zatem, by rozpoznawać zagrożenia i zaistnienia działań nieetycznych w wielu sektorach operacji biznesowych, stosować efektywne zabezpieczenia przeciwdziałające i zwalczające oszustwa. Dlatego też zaistniała potrzeba walki z oszustwami księgowymi, jako z rosnącym problemem dzisiejszej rzeczywistości gospodarczej. Wykrywanie oszustw księgowych za pomocą audytu śledczego wydaje się być jednym z nowoczesnych rozwiązań. Choć nie jest to nowe zagadnienie, usługi audytu śledczego w Polsce znajdują się dopiero w początkowej fazie rozwoju, pozostawiając polskich przedsiębiorców daleko za firmami zagranicznymi, zwłaszcza brytyjskimi i amerykańskimi. Celem referatu jest więc przybliżenie polskim audytorom wiedzy i doświadczenia światowego w zakresie audytu śledczego.

MARCIN DIAKONOWICZ

Dyrektor w Dziale Audytu firmy Deloitte. Ma wieloletnie doświadczenie audytorskie, zdobyte w Polsce i w Niemczech. Posiada uprawnienia biegłego rewidenta oraz jest członkiem Instytutu Biegłych Rewidentów Anglii i Walii (ICAEW). Dysponuje doświadczeniem w zakresie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz Niemieckich Zasad Rachunkowości. Jest znawcą technik konsolidacyjnych i audytu w systemie SAP. Jest autorem publikacji poświęconych MSSF. Prowadzi szkolenia w zakresie niemieckich GAAP i doradztwo dla inwestorów niemieckich działających w Europie Środkowej.

AUDYT FINANSOWY – TYLKO WYMÓG PRAWNY CZY ŹRÓDŁO WARTOŚCI DODANEJ I UKRYTE ŹRÓDŁO ROZWOJU SPÓŁKI?

Podczas prezentacji przedstawione zostaną wyniki badania wśród zarządów i dyrektorów finansowych największych polskich przedsiębiorstw dotyczące postrzegania roli audytu finansowego. Autor podemuje próbę odpowiedzi na pytania: jakie są najważniejsze kryteria przy wyborze firmy audytorskiej, kto w firmach korzysta z danych pochodzących z audytu, najważniejsze dla zarządów korzyści z audytów finansowych, a także czy firmy wykorzystują raporty jako narzędzie budowania wizerunku. Autor prezentacji przedstawi ponadto rekomendacje: jak wyniki audytu oraz sugestie audytora mogą doprowadzić do wzrostu wartości firmy.

KRZYSZTOF BURNOS

Biegły rewident, doktorant w Katedrze Rachunkowości na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego zajmujący się rachunkowością małych i średnich przedsiębiorstw w Unii Europejskiej. Prezes zarządu Biura Biegłych Rewidentów Elma-PolAudit sp. z o.o. w Łodzi, reprezentant KIBR w międzynarodowej Grupie roboczej Federacji Europejskich Księgowych zajmującej się problemami małych i średnich firm audytorskich.

NOWE USŁUGI BIEGŁYCH REWIDENTÓW – ALTERNATYWA DLA BADAŃ SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

W ostatnich latach jesteśmy świadkami zmian funkcji, jaką Komisja Europejska przypisuje badaniom sprawozdań finansowych w gospodarce rynkowej. Decyzje Komisji regulujące zakres i zasady wykonywania badań sprawozdań w Europie wskazują na dwie niekoniecznie zgodne tendencje.

Po pierwsze, obowiązkowe badanie sprawozdania finansowego, przestaje być traktowane jako niezbędny czynnik zapewniający bezpieczeństwo obrotu w pozagiełdowym sektorze małych i średnich firm. Zauważamy cykliczne podnoszenie progowych parametrów przedsiębiorstw zobowiązanych do poddania swoich ksiąg niezależnej ocenie biegłego rewidenta.

Po drugie, wraz ze zmianami społeczno-ekonomicznymi zachodzącymi w gospodarkach

światowych, Komisja Europejska uznaje wysokie kompetencje biegłych rewidentów i zwiększa zakres ich odpowiedzialności w związku z wykonywaniem badań sprawozdań finansowych.

Planowana modernizacja dyrektywy regulujących obowiązki sprawozdawcze przedsiębiorstw sektora MŚP może zakończyć się wyłączeniem kolejnych grup przedsiębiorstw nie tylko z obowiązkowego badania sprawozdań finansowych przez niezależnego biegłego rewidenta, ale również rozszerzeniem podmiotowego zwolnienia z obowiązku prowadzenia samej rachunkowości.

Jaka jest odpowiedź krajów członkowskich UE w związku z deregulacją istniejących mechanizmów kontrolujących sprawozdawczość finansową MŚP? Czy obecny czas kryzysu finansowego nie jest właściwym momentem, aby odbudować te mechanizmy z pomocą alternatywnych do badania usług rewizji finansowej?

JOANNA WIELGÓRSKA-LESZCZYŃSKA

Absolwentka Szkoły Głównej Planowania i Statystyki w Warszawie (obecnie Szkoła Główna Handlowa w Warszawie). Adiunkt w Katedrze Rachunkowości SGH. Biegły rewident, przedstawiciel Krajowej Izby Biegłych Rewidentów w Radzie Rozwoju Rynku Finansowego utworzonej przy Ministrze Finansów. Autorka licznych publikacji z zakresu rachunkowości i badania sprawozdań finansowych.

PRZYDATNOŚĆ EFEKTÓW BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

W każdym czasie, a szczególnie w dobie zmieniającej się sytuacji gospodarczej, zasadniczą kwestią jest dostarczanie przez jednostki gospodarcze wiarygodnej informacji o sytuacji majątkowej i finansowej oraz wygosporadowanym wyniku. Oznacza to, że przed systemem rachunkowości stoi duże wyzwanie – dostarczenie rzetelnych i odpowiednich informacji w postaci sprawozdania finansowego. Potwierdzeniem rzetelności i jasności danych zamieszczonych w sprawozdaniu finansowym jest jego zbadanie przez biegłego rewidenta oraz wyrażenie opinii i opracowanie raportu.

Jednak badanie sprawozdań finansowych w czasie trudnym z punktu widzenia gospodarczego staje się czynnością obciążoną większym ryzykiem, wymagającą zwrócenia uwagi na wiele aspektów, aby osiągnąć wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Warto więc zastanowić się nad przydatnością i faktycznym wykorzystaniem efektów badania sprawozdań finansowych przez różnych odbiorców. A tak naprawdę, czy w praktyce gospodarczej efekty pracy biegłego rewidenta powstałe po zbadaniu sprawozdania finansowego są wykorzystywane?

BARBARA MISTERSKA-DRAGAN

Biegły rewident, prezes zarządu firmy Misters Audytor sp. z o.o. Podsekretarz stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa w latach 2001-2003. Była członkiem powołanego przez ministra finansów Komitetu Standardu Rachunkowości. Jest wykładowcą w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie oraz na Uniwersytecie Warszawskim.

KRYZYS GOSPODARCZY A RYZYKO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH SPÓŁEK PUBLICZNYCH W POLSCE

W referacie przedstawione zostaną wyniki analizy pobranych losowo 61 opinii z badania sprawozdania finansowego za rok 2008, które spółki publiczne opublikowały na swoich stronach internetowych. Analiza opinii wskazała na obszary badania, których narażenie na ryzyka w czasach kryzysu znacząco wzrasta. Do kluczowych czynników podwyższających poziom ryzyka zaliczono: kontynuację działalności jednostki, utratę wartości aktywów, wycenę aktywów wartości godziwej, politykę (zasady) rachunkowości.

Inwestorzy potrzebują informacji finansowych opartych na rzetelnie rozpoznany rynku inwestycyjnym. Źródłem tych informacji jest sprawozdanie finansowe. Biegły rewident potwierdza jej wiarygodność i użyteczność danych finansowych, daje gwarancję wszystkim interesariuszom spółki. Biegły rewident to z jednej strony „saper” bo – „nigdy nie wie na jaką minę trafi” i dlatego musi zachować czujność i kierować się sceptycyzmem zawodowym a z drugiej strony profesjonalny, etyczny i niezależny strażnik bezpieczeństwa gospodarki, osoba publicznego zaufania.

TADEUSZ DUDYCZ

Profesor Politechniki Wrocławskiej, doktor habilitowany, kierownik Zakładu Analizy i Planowania Finansowego na Wydziale Informatyki i Zarządzania, członek Komisji ds. Analizy Finansowej Rady Naukowej Stowarzyszenia Księgowych w Polsce.

MIROSŁAW HAMROL

Profesor Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, doktor habilitowany, kierownik Katedry Analizy Finansowej i Strategicznej, członek Komisji ds. Analizy Finansowej Rady Naukowej Stowarzyszenia Księgowych w Polsce.

WANDA SKOCZYLAŚ

Profesor Uniwersytetu Szczecińskiego, doktor habilitowany, Katedra Analizy i Strategii Przedsiębiorstwa, Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania. Przewodnicząca Komisji ds. Analizy Finansowej Rady Naukowej Stowarzyszenia Księgowych w Polsce.

WYKORZYSTANIE WSKAŹNIKÓW SEKTOROWYCH W OCENIE SYTUACJI FINANSOWEJ PRZEDSIĘBIORSTWA

W sytuacji rosnących wymagań jakie narzuca obecnie przedsiębiorstwom coraz bardziej konkurencyjne otoczenie, charakteryzujące się jednocześnie bardzo wysoką dynamiką zmian we wszystkich jego elementach, na kadrze zarządzającej przedsiębiorstwa, jak również na biegłych rewidentach, ciąży obowiązek postrzeganie rezultatów gospodarowania nie tylko w relacji do wyników osiągniętych w przeszłości, czy też planowanych.

Szczególnie ważne staje się analizowanie osiągniętego poziomu efektywności gospodarowania przez pryzmat rezultatów osiągniętych przez konkurentów czy grupy konkurentów (sektora). Uznając wagę tych argumentów celem wykładu autor uczynił wykazanie użyteczności wskaźników sektorowych ze szczególnym uwzględnieniem wartości poznawczych jakie mogą one dostarczyć biegłym rewidentom.

JUSTYNA B. ZAKRZEWSKA

Od 2004 roku biegły rewident, a od 2007 członek Stowarzyszenia Licencjonowanych Certyfikowanych Księgowych (ACCA). W latach 1997-2005 dyrektor finansowy w międzynarodowym koncernie wydawniczym. Od 2006 roku prezes zarządu firmy audytorskiej ACCOUNT sp. z o.o. Ekspert Komisji KRBR ds. standardów rewizji finansowej i norm wykonywania zawodu, członek Komisji KRBR ds. ewidencji.

Tłumacz publikacji Międzynarodowej Federacji Księgowych IFAC z zakresu rewizji finansowej i kontroli jakości. Członek Grupy Technicznej Warszawskiego Oddziału KIBR. Wykładowca obligatoryjnych szkoleń dla biegłych rewidentów oraz szkoleń z Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

KTO PRZETRWA KRYZYS GOSPODARCZY – ROZWAŻANIA O WPLYWIE KRYZYSU NA FIRMY AUDYTORSKIE

Usługi biegłych rewidentów będą wymagały w przyszłości, a właściwie już wymagają, znajomości i stosowania w życiu zawodowym najwyższych standardów pracy, wszechstronnej wiedzy z zakresu rachunkowości, finansów i prawa, kompetencji zawodowych oraz należytej staranności.

Nieprzestrzeganie obowiązujących wymogów prawnych i etycznych zarówno krajowych jak i międzynarodowych oraz niezachowanie najwyższych standardów pracy może spowodować utratę obecnych klientów oraz klęskę w zdobywaniu nowych. Utrata przychodów ze sprzedaży w firmach audytorskich spowodowana z jednej strony kryzysem gospodarczym, z drugiej strony może wynikać z niedostosowania się do nowych wymogów wykonywania zawodu oraz z braku nieumiejętności świadczenia innych usług niż badanie sprawozdań finansowych sporządzonych wg ustawy o rachunkowości.

Dostosowanie się biegłych rewidentów wykonujących zawód będzie wymagało nakładów finansowych, jak również zmiany świadomości co do profilu świadczonych usług. Pociąga ono za sobą ciągłe doskonalenie zawodowe, a w tym szkolenia z zakresu świadczenia innych usług niż badania sprawozdań finansowych.

KAZIMIERZ GRYGUTIS

Biegły rewident, przewodniczący zarządu Regionalnego Oddziału KIBR w Białymstoku, adiunkt Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku.

WOJCIECH PIETROWSKI

Biegły rewident, członek zarządu Regionalnego Oddziału KIBR w Białymstoku, prezes firmy audytorskiej CGP sp. z o.o. w Białymstoku.

REWIZJA FINANSOWA JAKO POTWIERDZENIE WIARYGODNOŚCI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ

Rozwój rynków finansowych, postęp techniczny i organizacyjny, wzrost wymiany towarów i usług, powstanie korporacji krajowych i zagranicznych, zachwianie gospodarki przez ogólnosiwiatowy kryzys gospodarczy – wymagają tworzenia jednolitych, powszechnie akceptowanych i przestrzeganych regulacji gospodarczych, a także wiarygodnego pomiaru i prezentacji efektów gospodarowania.

Sprawność tego procesu i jakość dostępnych informacji w zasadniczym stopniu decyduje o właściwym kierunku lokowania kapitałów, wyborze partnerów gospodarczych oraz uzyskiwaniu środków na rozwój podmiotów gospodarczych. Szczególne znaczenie w omawianym obszarze

przypisuje się przyjętym zasadom rachunkowości a w szczególności sprawozdawczości finansowej.

Zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości oraz Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej informacje te są wiarygodne wtedy, gdy nie zawierają istotnych błędów i są bezstronne, a użytkownicy mogą być pewni, że wiernie odzwierciedlają transakcje i inne zdarzenia gospodarcze.

Transakcje gospodarcze powinny być przedstawione zgodnie z ich treścią ekonomiczną i rzeczywistością gospodarczą, a nie tylko formą prawną. Stąd wynikają obowiązki i odpowiedzialność kierowników jednostek gospodarczych za prawidłowe i rzetelne sporządzenie sprawozdań finansowych oraz potwierdzenie tej wiarygodności przez niezależne i profesjonalne instytucje zaufania publicznego – rewizji finansowej.

JÓZEF DUDEK

Biegły rewident, Kancelaria Audytorska Dudek i Partnerzy Biegli Rewidentów Spółka Partnerska z siedzibą w Bielsku-Białej.

WYMUSZONA NIERZETELNOŚĆ BIEGŁEGO REWIDENTA

Truizmem jest stwierdzenie, że w trakcie rewizji finansowej biegły rewident winien dokonać oceny zleconego obszaru, zatem głównie potwierdzić, bądź nie – istnienie i poprawność wyceny oraz zgodność z prawem (legalność). Istnienie i poprawność wyceny zdarzenia można – w kategoriach księgowych – uznać jako immanentnie mieszczące się w zawartości terminu „rzetelny”. Oczekiwać by należało, że także cecha legalności – zgodności z obowiązującym prawem winna się mieścić w semantycznej zawartości słowa „rzetelny”.

Terminowi „rzetelny” słownik języka polskiego przypisuje takie atrybuty, jak: „uczciwy, solidny, sumienny, godny zaufania, właściwy, dokładny, prawdziwy, autentyczny”. I tu pojawia się dylemat o bardzo dużym ciężarze gatunkowym: czy biegły rewident może w podpisywanym przez siebie dokumencie, w ocenie zdarzenia, czy też stanu – które, formalnie rzecz biorąc, są legalne – użyć bezkrytycznie terminu „rzetelny” z uwzględnieniem wyżej podanych cech tego słowa? Jak ma się on zachować, kiedy oceniany stan jest legalny, ale ewidentnie zaprzecza pojęciu „rzetelny”?

ALINA BARCIKOWSKA

Biegły rewident, wiceprezes zarządu ABES Audyt sp. z o.o., Wiceprzewodnicząca Krajowego Sądu Dyscyplinarnego KIBR, sekretarz zarządu Regionalnego Oddziału KIBR w Warszawie. Ma praktykę w badaniu średnich i dużych firm. W swoim dorobku ma tłumaczenia publikacji Międzynarodowej Federacji Księgowych IFAC. Interesuje się wdrożeniem tych międzynarodowych standardów, zasad i zwyczajów, które pozwolą na podniesienie prestiżu zawodu biegłego rewidenta w Polsce.

JAKIE CECHY REWIZJI FINANSOWEJ ZAPEWNIĄJĄ JEJ PRZYDATNOŚĆ W OBROTCIE GOSPODARCZYM

Przedmiotem referatu jest przedstawienie przemyśleń prowadzących do odpowiedzi na pytanie postawione w tytule, a innymi słowami „Co skłoni odbiorców do korzystania z usług biegłych rewidentów?” Jesteśmy świadkami istotnych zmian w sposobie wykonywania zawodu biegłego rewidenta zarówno w Polsce, Europie, jak i globalnie. Zdefiniowanie kluczowych determinant sukcesu oraz opracowanie strategii jak przygotować się do nowych warunków rynkowych i regulacyjnych powinno pomóc przejść przez ten trudny okres. Jak przez pryzmat współczesnych potrzeb informacyjnych, obowiązujących przepisów prawa i standardów oraz olbrzymiej odpowiedzialności podnoszonej przez biegłych rewidentów rozumieć rolę, jaką mają oni do wykonania? Jakie cechy usług atestacyjnych są niezbędne by sprostać tym wyzwaniom?

MICHAŁ DZIEWIĘCKI

Biegły rewident, Zespół Usług Finansowo-Księgowych „BILANS-SERVIS” sp. z o.o. GRUPA FINANS-SERVIS w Kielcach.

SPRAWOZDANIA FINANSOWE OPARTE O SZACUNEK I SUBIEKTYWNA WARTOŚĆ GODZIWA A ROLA AUDYTU W POPRAWIE BEZPIECZEŃSTWA OBROTU GOSPODARCZEGO

Sprawozdania finansowe stanowią podstawowe źródło informacji finansowej dla odbiorców zewnętrznych. Krąg odbiorców treści płynących ze sprawozdania finansowego jest bardzo szeroki. Są to przede wszystkim aktualni i potencjalni inwestorzy, kredytodawcy, dostawcy, klienci oraz przedsiębiorstwa konkurencyjne, którzy na ich podstawie podejmują decyzje gospodarcze.

Płynąca ze sprawozdań finansowych informacja o sytuacji finansowej, jej zmianach i wynikach powinna być w zgodzie z jedną z nadrzędnych zasad rachunkowości, tj. zasadą wierności i rzetelności prezentowanych informacji. Badanie sprawozdania finansowego przez biegłego

rewidenta powinno służyć zweryfikowaniu jego poprawności. Czynności rewizyjne, których finalnym produktem jest opinia uzupełniona o raport, powinny chronić interesy użytkowników sprawozdań finansowych oraz poprawiać bezpieczeństwo obrotu gospodarczego.

Celem opracowania jest przedstawienie roli audytu finansowego w poprawie wiarygodności informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym przedsiębiorstwa, które oparte są o wartości szacunkowe i szacunkową wartość godziwą.

Elementy sprawozdania finansowego, które bazują na tych koncepcjach wyceny są bowiem szczególnie podatne na możliwość manipulowania danymi, a przez to stanowią częste narzędzie do wykreowania pożądanej, ale nieprawdziwej sytuacji majątkowo-finansowej oraz wyniku finansowego przedsiębiorstwa.

JÓZEF KOLONKO

Profesor w Katedrze Statystyki Akademii Ekonomicznej w Katowicach, kierownik Zakładu Jakości Danych. Profesor w Departamencie Rachunkowości i Finansów Górnośląskiej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości. Członek Rady Naukowej Narodowego Banku Polskiego.

ANDRZEJ MŁYNARCZYK

Biegły rewident, członek zarządu, partner w Kancelarii Porad Finansowo-Księgowych Piotr Rojek sp. z o.o. w Katowicach.

LOSOWOŚĆ NIEPRAWIDŁOŚCI W SPRAWOZDANIACH FINANSOWYCH SPÓŁEK HANDLOWYCH

Dane zawarte w sprawozdaniach finansowych stanowią podstawowe źródło informacji dla szerokiego kręgu użytkowników przy podejmowaniu decyzji gospodarczych. Sprawozdania spełniają funkcję bazy danych dla analiz finansowych, wycen podmiotów, ocen wiarygodności firm, opracowywanych prognoz oraz modeli zagrożeń upadłością. Warunkiem przydatności informacji finansowych zawartych w sprawozdaniach finansowych jest wysoka ich jakość.

Istotną rolę w potwierdzaniu jakości informacji zawartych w sprawozdaniach spełniają biegli rewidentów. Konkluzje z badania sprawozdań finansowych sformułowane przez biegłych rewidentów stanowią w praktyce najważniejszą podstawę do różnicowania zaufania do tych sprawozdań przez głównych interesariuszy, a także otoczenie jednostek których sprawozdanie dotyczy. Rzetelne i wiarygodne sprawozdania finansowe, jak i wysoka jakość przeprowadzonych badań tychże sprawozdań, stanowią warunek konieczny prawidłowej oceny położenia i wiarygodności przedsiębiorstw, a dalej właściwej alokacji kapitałów, jak i bezpieczeństwa obrotu gospodarczego.

Sprawozdania finansowe zawierające istotne błędy i oszustwa uniemożliwiają inwestorom identyfikację podmiotów gospodarczych lepiej i gorzej gospodarujących powierzonymi im środkami finansowymi. Tym samym nie jest możliwa prawidłowa selekcja podmiotów w zakresie efektywności działania, a więc zarówno eliminacja przedsiębiorstw przynoszących straty jak i wspieranie działalności jednostek o wysokiej stopie zwrotu kapitału. Brak takiej selekcji jest jednym z najważniejszych czynników wpływających negatywnie na wzrost gospodarczy.

EWA SOBIŃSKA

Biegły rewident, prezes zarządu ABES Audyt sp. z o.o. Uczestniczyła w badaniu wielu spółek, w przygotowywaniu prospektów emisyjnych, przekształcaniu sprawozdań wg MSR/MSSF, badaniu planu połączeń i przekształceń. Prowadzi szkolenia w firmach i szkolenia obligatoryjne dla biegłych rewidentów. W obecnej kadencji jest członkiem Komisji KRBR ds. ewidencji, obrońcą biegłych rewidentów na liście KIBR, wizytatorem Krajowej Komisji Nadzoru, biegłym sądowym. Jest współautorem tłumaczenia IFAC „Przewodnik stosowania Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej w badaniu małych i średnich jednostek”.

JAKOŚĆ BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO JEST TRUDNA DO OCENY PRZEZ UŻYTKOWNIKÓW I ODBIORCÓW

W referacie omówione zostaną trudności w ocenie pracy biegłych rewidentów przez zewnętrznych użytkowników. Przedstawione zostaną też zasady i procedury poprawiające wizerunek oraz zaufanie do biegłego rewidenta w odbiorze zewnętrznym, jak również dające podstawy do prawidłowej, ustandaryzowanej i nadzorowanej pracy.

Szczególne uwagi zwrócone zostaną na etykę profesjonalnego działania, dużą odpowiedzialność za wykonywane usługi, podnoszenie kwalifikacji i jakości badania a także omawia nowe zasady nadzoru wykonywanych usług. Autorka omówi również zasady kontroli jakości w podmiotach audytorskich warunkujące prawidłową, zgodną ze standardami zawodowymi i innymi wymogami regulacyjnymi działalność.

LILIANA FIEDZIUK

Biegły rewident, wspólnik w firmie Agencja Biegłych Rewidentów TAX-2 sp. z o.o. we Wrocławiu. Oprócz badania sprawozdań finansowych podmiotów gospodarczych, prowadzi szkolenia dla pracowników banków z zakresu rachunkowości bankowej. Współpracuje z Wyższą Szkołą Bankową we Wrocławiu, Fundacją Rozwoju Bankowości Spółdzielczej we Wrocławiu oraz Bankowym Ośrodkiem Doradztwa i Edukacji sp. z o.o. w Poznaniu.

WYBRANE ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH FIRM W WARUNKACH KRYZYSU

W warunkach kryzysu dobrze prosperujące, wypłacalne jednostki mogą nagle znaleźć się w sytuacji zagrożenia, gdy na przykład nastąpi utrata płynności ich odbiorców. Może to bezpośrednio zagrozić kontynuacji działalności jednostki. W tej sytuacji zarządy jednostek – dla poprawienia wizerunku jednostki – będą dążyć do wykazania w swoich sprawozdaniach finansowych danych zmienionych w taki sposób, aby wykreować wyższy wynik finansowy. Niewłaściwie dokonana wycena aktywów jednostki, a szczególnie zawyżenie ich wartości, może przyczynić się do wprowadzenia w błąd inwestorów oraz banków finansujących działalność jednostki.

DANUTA DROBNIAK

Biegły rewident, prezes zarządu A.M. Jesiołowscy – Finanse sp. z o.o., wizytator Krajowej Komisji Nadzoru KIBR, obrońca biegłych rewidentów na liście KIBR, członek Krakowskiego Oddziału Stowarzyszenia Księgowych w Polsce.

BADANIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO W DYSCYPLINOWANIU OBROTU GOSPODARCZEGO

Kluczowym warunkiem zapewnienia wiarygodności informacji zawartych w sprawozdaniach finansowych jest poddanie go procesowi badania przez biegłego rewidenta. Biegły rewident jako niezależny ekspert poświadcza rzetelność i wiarygodność danych zawartych w badanym sprawozdaniu finansowym. Jednakże ujawnione przypadki łamania zasad gwarantujących rzetelność i wiarygodność sprawozdań finansowych zmusiły do działań służących odbudowie zaufania do zawodu zaufania publicznego, jakim jest biegły rewident.

Wprowadzenie nowych regulacji w zakresie wykonywania zawodu biegłego rewidenta ma przyczynić się do odbudowy zaufania publicznego do zawodu oraz zdyscyplinowania obrotu gospodarczego. Dyscyplinowanie obrotu gospodarczego będzie dobrą odpowiedzią środowiska biegłych rewidentów na obecny kryzys zaufania.

W dobie kryzysu zaufania do informacji pochodzących z systemu rachunkowości, spowodowanych ujawnionymi w ostatnich latach oszustwami i malwersacjami finansowymi, również z udziałem biegłych rewidentów, środowisko księgowych powinno poszukiwać przyczyn i możliwych rozwiązań tego problemu. Nowe regulacje musiały objąć swoim zasięgiem modyfikację celu badania sprawozdań finansowych oraz lepiej zdefiniować kwestię bezstronności i niezależności biegłego rewidenta.

W publikacji wydanej po konferencji ukazą się także następujące referaty:

MARIA LECH

Biegły rewident, autorka publikacji z zakresu rachunkowości i audytu projektów współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej.

AUDYT I KONTROLA PROJEKTÓW WSPÓLFINANSOWANYCH Z FUNDUSZY STRUKTURALNYCH I FUNDUSZU SPÓJNOŚCI

Celem opracowania jest przedstawienie systemu audytu i kontroli środków zaangażowanych w projektach współfinansowanych z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Szczególną uwagę objęto jego znaczenie w wykrywaniu nieprawidłowości i oszustw, oraz we wprowadzaniu korekt finansowych oraz spełnianiu funkcji prewencyjnej i naprawczej.

W artykule zwrócono uwagę na konsekwencje ograniczeń i marginalizację roli firm audytorskich w systemie audytu i kontroli w obecnym okresie programowania 2007-2013.

Przedmiotem rozważań autorów jest też konieczność zastosowania metod statystycznych dla prawidłowego ustalenia, doboru i wnioskowania na podstawie wyników z próby audytowanej, której kryteria i warunki zostały częściowo zdefiniowane w rozporządzeniach Komisji Europejskiej. W celu lepszego zobrazowania problematyki stosowania metod statystycznych w praktyce, w opracowaniu posłużono się przykładowym oprogramowaniem wspierającym w sposób kompleksowy tego typu czynności audytowe (oprogramowanie GAST).

MICHAŁ FOLCIK

Biegły rewident, Certified Internal Auditor, Certified Information System Auditor. Posiada wieloletnie doświadczenie zarówno w audycie zewnętrznym przedsiębiorstw jak i audycie wewnętrznym instytucji finansowych. Jest współpracownikiem Katedry Rachunkowości i Finansów Górnośląskiej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości w Chorzowie.

BARTŁOMIEJ JANUSZ

Certified Internal Auditor, Certified Information Systems Auditor, ACCA. Posiada wieloletnie doświadczenie w audycie wewnętrznym przedsiębiorstw oraz instytucji finansowych. Jest współpracownikiem Katedry Rachunkowości i Finansów Górnośląskiej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości w Chorzowie.

ZBIGNIEW RADEK

Biegły rewident, członek zarządu - dyrektor ds. audytu i doradztwa podatkowego w firmie Bilans - Servis sp. z o.o. w Kielcach; wieloletni wykładowca w Stowarzyszeniu Księgowych w Polsce z zakresu podatku dochodowego od osób prawnych.

REWIZJA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH W POLSCE W SYTUACJI KRYZYSU NA RYNKACH FINANSOWYCH W 2008 R.

Kryzys gospodarczy ma swoje przełożenie na badania sprawozdań finansowych realizowane przez biegłych rewidentów. Z jednej strony zbadanie sprawozdania finansowego przypadające biegłemu rewidentowi w okresie dobrej koniunktury jest zadaniem zdecydowanie łatwiejszym, niż w okresie kryzysu gospodarczego. Z drugiej jednak strony rola biegłego rewidenta, jako przedstawiciela zawodu zaufania publicznego jest wtedy dużo większa, gdyż większe jest zapotrzebowanie odbiorców sprawozdań

finansowych, uzupełnionych opinią i raportem biegłego rewidenta, na rzetelne, należyte zweryfikowane informacje, w szczególności na te informacje, które wskazywałyby na istnienie zagrożeń dla kontynuacji działalności gospodarczej.

Kryzys niesie za sobą wiele zjawisk, które znajdują swoje odzwierciedlenie w zagrożeniach dla kontynuacji działalności, jednakże nigdy do tej pory w rewizji sprawozdań finansowych w Polsce nie pojawiło się to szczególne zagrożenie, jakim są straty poniesione na kontraktach, zaliczanych do pochodnych instrumentów finansowych, któremu poświęcona została ta publikacja.

Informacje i komunikaty organizacyjne

Wystąpienia w trzech językach

Podczas X Dorocznej Konferencji Audytingu referaty wygłaszane będą w językach polskim, angielskim i rumuńskim, z wykorzystaniem urządzeń do tłumaczeń simultanicznych.

Osoby chcące wysłuchać tłumaczenia mogą skorzystać z bezprzewodowych odbiorników. Każdy z uczestników Konferencji znajdzie odbiornik ze słuchawkami na krzesle. Przed opuszczeniem sali prosimy o pozostawienie sprzętu na tym samym miejscu. Odbiorniki działają tylko w obrębie sali konferencyjnej.

W przypadku jakichkolwiek kłopotów z użytkowaniem odbiorników prosimy o zgłaszanie się do obsługi technicznej znajdującej się w sali konferencyjnej.

Obrady w „Warszawiance”

Podczas X Konferencji uczestnicy zostali zakwaterowani w hotelach: Centrum Kongresowe WARSZAWIANKA a także w Ośrodku Szkoleniowym ZETOM oraz WINDSOR PALACE HOTEL (znajdującymi się w odległości ok. 5 minut od miejsca obrad).

Na obrady oraz posiłki (obiady i kolacje) zapraszamy do Centrum Kongresowego WARSZAWIANKA. Śniadania będą podawane w miejscu zakwaterowania.

Referaty w specjalnej publikacji

Po zakończeniu konferencji opublikowane zostaną materiały pokonferencyjne. Publikacja, którą uczestnicy Konferencji otrzymają drogą pocztową zawierać będzie wszystkie referaty i komunikaty nadesłane na konferencję, w tym także te, które nie zostaną wygłoszone podczas obrad.

Sponsorzy prezentują książki i programy

W trakcie Konferencji do dyspozycji uczestników pozostają stoiska sponsorów, prezentujących literaturę fachową oraz programy komputerowe. W holu znajduje się także stoisko Krajowej Izby Biegłych Rewidentów.

Informacje w sekretariacie

Wszelkie informacje uczestnicy Konferencji mogą uzyskać u pracowników Biura KIBR w sekretariacie, który znajduje się w Centrum Kongresowym WARSZAWIANKA (pokój nr 1 w budynku głównym) oraz przy stoisku KIBR.

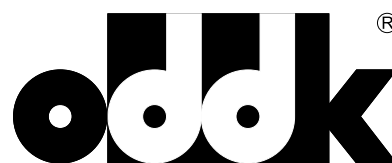
W piątek wyjazd o 13.00

W dniu 6 listopada autokary do Warszawy będą odjeżdżały spod każdego z hoteli - o godz. 13.00.

Sponsorzy:

AUDIT ■ TAX ■ ADVISORY

Accountants &
business advisers

